

det rette er, at den vedkommende skal have den Værdi, der er gældende i Handel og Vandel paa Ekspropriationens Tidspunkt, paa selve det Tidspunkt, hvor man tager Varen fra ham. Om Prisen saa stiger bagefter, kan i og for sig være ligegyldigt. Jeg ser ogsaa, at den Forfatter, jeg citerede før, der særlig har beskæftiget sig med dette Spørgsmaal — det er kun et Par Linier, og med den højtærede Formands Tilladelse skal jeg oplæse dem —, giver en tilsvarende Løsning af dette Spørgsmaal: Der kan kun „gives eet Svar herpaa, nemlig at Afstaaelsesøjeblikkets Værdiforhold maa være afgørende“. Der ved falder naturligvis alle disse dialektiske Betænkkeligheder bort af sig selv. Overhovedet regnede den højtærede Indenrigsminister, naar der var Tale om Priser, enten med gamle Tal, som Udviklingen for længst er gaaet forbi, eller ogsaa med Tal, der laa ude i Fremtiden.

Jeg vender saa tilbage til Hovedpunktet. Det er, at hvem der end skal betale Gildet ved, at Staten sørger for Landets Forsyning med billigt Brød under de nuværende Forhold, forbyder Grundlovens § 82 den Løsning, at det er Rugproducenterne, der som saadanne skal bære Tabene. Jeg tror at turde sige, at det har været Grundlovgivernes Mening, og det bør vi holde fast ved, at der ikke bør brydes en Sten og ikke et Bræt ud af Ejendomsrettens Bygning, hvorfor de ogsaa saa klart har stillet Princippet i Spidsen: „Ejendomsretten er ukrænkelig“. Og paa ethvert Blad af nordisk Samfundslivs Historie er denne vidtgaende Respekt for Ejendomsrettens Ukrænkelighed præget. I dette Tilfælde betyder det i Forhold til Producenterne, at disse maa have Krav paa en Pris, som sætter dem i Stand til at nyanskaffe sig det Raa- og Hjelpestof til deres dyriske Produktion, der tages fra dem i det Øjeblik, Rugen tages fra dem. Og der er da nævnt Majsen til en Pris af 23 Kr. Den højtærede Indenrigsminister vil ogsaa søge at komme bort fra denne Pris og siger: „Hvorfor arbejder man bevidst dem i Hænde, der er interesserede i at kunne opretholde høje Majspriser, naar det tværtimod maatte være alles naturlige Opgave at gøre, hvad de kunde, for at paavise, hvor den naturlige, rigtige og rimelige Majspris for Tiden ligger? Og den ligger ikke ved 23 Kr.“ Her overfor vil jeg bestemt og afgørende paastaa, at det ikke vilde være muligt i Øjeblikket at anskaffe Majs til mindre end 22 $\frac{1}{2}$ —23 Kr. Det er de Noteringer, som

man ser, og det er i den Henseende ligegyldigt, om en enkelt Ladning tilfældig er kommet ind for nogen Tid siden og har kunnet distribueres til lavere Pris. Spørgsmaalet er stadig dette: Til hvilken Pris kan man i det aabne Marked købe Majs? Her paastaar jeg, at den højtærede Indenrigsminister er ganske i Overensstemmelse med de faktiske Forhold, naar han vil benægte, at Majsprisen ligger oppe ved de 23 Kr. Naar man derfor vil sige: Skulde det virkelig være rimeligt, skulde det være stemmende med Grundloven, skulde det være en forsvarlig Kornpolitik, at man tager en Vare fra den danske Landbruger til en Pris af 19 Kr. og tvinger ham til at give 22—23 Kr. for en Vare, han nødvendigvis maa bruge til at erstatte den med, saa svarer jeg: Nej og atter Nej, det kan ikke være andet end skammelig Uretfærdighed.

Det vilde da efter vor Mening være overmaade kortsynet, hvis Byerhvervene skulde lade sig forlede af, at de her er Konsumenter, til at acceptere det Princip, at for at vi alle skulde faa billigt Brød, skulde det være Rugproducenterne, der betalte Gildet. Jeg maa bestemt advare imod i denne Sammenhæng at paakalde Modsætningen mellem Land og By, thi det er ikke den, som ligger for. Jeg ser nok, at medens den højtærede Indenrigsminister naturligvis er meget forsigtig, naar han omtaler Landbruget, har Regeringen nærstaaende Blade slaaet netop paa de Strengte og sagt: Det er meget lidet tiltalende for os Bybeboere, at disse Bønder, som har tjent saa meget paa deres Heste og deres Byg, og hvad de har solgt, ikke kan unde os Rugbrød til en billig Pris. Men det er slet ikke den Modsætning, her ligger for. Man kan sikkert opvige Kælder-københavns Instinkter til at tro, at det er derom, det drejer sig, at her er en Modsætning mellem Landbruget paa den ene og Byerne paa den anden Side, men Modsætningen er den mellem Producent og Konsument, og derfor har jeg hele Tiden talt om Rugproducenter. I dette Øjeblik er der tilfældigvis Tale om de Producenter, som skaffer Rug til Veje, men næste Gang kan der være Tale om en hvilken som helst anden Producentklasse, som ikke er nær saa talrig. Da de fleste foruden at være Konsumenter, Forbrugere, erhvervsdrivende, altsaa Producenter, skal leve af at producere visse Varer, visse Værdier, vilde det være kortsynet, hvis de i Øjeblikket lod Konsumentinteressen saaledes bestemme deres Syn, at de for at faa